

פרוטוקול ישיבת הוועדה המקצועית של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות

שהתקיימה ביום שלישי ה-14 בינואר, 2020, בשעה 8:15

במשרדי לשכת רואי חשבון בת"א.

סופי

1. היו"ר שואל מתי תתקבל הצעת הלשכה להגדרת "עסקה משותפת". משתתף¹ משיב שבמהלך השבוע הבא.

הצעה לתקן חשבונאות מספר 40, כללי חשבונאות ודיווח כספי על ידי מלכ"רים (להלן – ההצעה

לתקן) (צורפה לתיק הישיבה)

2. היו"ר מציין כי לשכת רואי חשבון בישראל (להלן – הלשכה) שלחה מכתב תגובה להצעה לתקן. מציין כי חלק מהערות הלשכה תוקנו בהצעה לתקן שנשלחה לקראת הישיבה וחלק מההערות מובאות לדיון. מבקש מצדיק להציג את ההערות שנותרו לדיון.

סעיף 2 - תחולה

3. צדיק מציינת כי הלשכה הציעה להבהיר כי דרישות הגילוי המלאות של התקן חלות רק על דוחות כספיים שנתיים של מלכ"ר ואם מלכ"ר מדווח בדיווח כספי ביניים, הגילויים יהיו במתכונת תמציתית. שואלת אם מלכ"רים מכינים דוחות ביניים.

4. שני משתתפים וחבר ועדה² מציינים כי קיימים מלכ"רים שמכינים דוחות ביניים.

5. משתתף מציין כי אמירה דומה קיימת בתקן חשבונאות מספר 34, הצגה של דוחות כספיים. חבר ועדה מציע להוסיף התייחסות לדוחות ביניים.

6. היו"ר מסכים ומסכם כי יוסף לסעיף 2 משפט לפיו דרישות הגילוי המלאות בתקן אינן חלות על דוחות כספיים ביניים.

סעיף 5 – הגדרות

7. צדיק מציינת כי הלשכה מציעה שני תיקונים להגדרת אוסף: להוריד את המילה "במוזיאונים" וכן להחליף את המילים "נכסים דומים" במילים "נכסים אחרים". מוסיפה כי בהצעה לתקן הושמטה המילה "במוזיאונים". מציינת כי בתקינה האמריקאית הגדרת

¹ ההתייחסות היא למשתתף או למשתתפת.

² ההתייחסות היא לחבר ועדה או לחברת ועדה

אוסף מתייחסת ל"נכסים דומים" ולא ל"נכסים אחרים" ולפיכך מציעה להשאיר את המילים "נכסים דומים".

8. משתתף מציין כי הדגש בהערת הלשכה היה על השמטת המילה "במוזיאונים" ומסכים שניתן להשאיר את המילים "נכסים דומים".

9. היו"ר מסכם כי הגדרת אוסף לא תתוקן מעבר לתיקון שבוצע בהצעה לתקן (השמטת המילה "במוזיאונים").

10. צדיק מציינת כי לאור הערת הלשכה נוספה בסעיף 5 להצעה לתקן הגדרת למונח "עסקת החלפה".

סעיפים 9-11 – בסיס מזומנים מותאם

11. צדיק מציינת כי סעיף זה עוסק במלכ"ר שיכול לדווח שלא על בסיס צבירה אם היקף המחזור שלו אינו עולה על 1,500 אלפי ש"ח. מציינת כי הלשכה ביקשה עדכון של הסכום ל-2,000 אלפי ש"ח והעדכון בוצע בהצעה לתקן. מוסיפה כי הלשכה אף ביקשה להשמיט את סעיפים 10 ו-11 המפרטים התאמות לבסיס מזומנים והסעיפים הושמטו מההצעה לתקן. ממשיכה ומציינת כי הלשכה הציעה לשקול להוסיף בסעיף 9 התייחסות לכך שהגילויים, במקרה של מלכ"ר המדווח שלא על בסיס צבירה, יהיו מותאמים לבסיס הדיווח שלו (שכן הדבר עשוי להיות בעייתי לאור הוספת דרישות הגילוי בנושא הכנסות, בפרט, הנדרש בסעיף 71). שואלת אם יש צורך בהתייחסות כזו ואם זה לא ברור מאליו שדיווח על בסיס מזומן מותאם משמעו ביאורים שונים מאשר מלכ"ר המדווח על בסיס צבירה.

12. משתתף מסביר כי לגבי מרבית הביאורים אכן הדבר ברור, אך סעיף 71 בהצעה לתקן דורש גילוי לצבר של הבטחות מותנות ולגבי זה קיים חוסר בהירות.

13. היו"ר שואל את הנוכחים לעמדתם. לאחר דיון קצר, מסכם כי תוסף התייחסות לכך שהגילויים, במקרה של מלכ"ר המדווח שלא על בסיס צבירה, יהיו מותאמים לבסיס הדיווח שלו בהתאם להערת הלשכה.

סעיף 41 – רכוש קבוע

14. צדיק מציינת כי הלשכה הציעה להוסיף התייחסות לקבלת יצירות אמנות, נכסים היסטוריים ונכסים אחרים בתמורה חלקית במקביל לקביעות בסעיף 72 המתייחסות לנכסים שהתקבלו ללא תמורה או שהמלכ"ר שילם עבורם תמורה חלקית בלבד. מוסיפה כי סעיף 41 מפנה לסעיף 70 (קודם סעיף 72), אשר מתייחס לנכסים שהתקבלו בתמורה חלקית (סעיף קטן (ה)) ולכן ההפניה מיותרת. משתתף מסכים.

15. חבר ועדה מציין כי התוצאה של בחירת מדיניות חשבונאית לגבי פריטים המהווים חלק מאוסף היא שמוזיאון שרכש יצירות אומנות יכול רק לתת גילוי ולהכיר ברכישות כהוצאות ולא להכיר בהן כנכסים. משתתף מציין כי אחרת המשמעות היא שתהיה הבחנה בין נכסים שנרכשו לבין נכסים שנתרמו שהיא אינה הגיונית. משתתף נוסף מציין כי חלופות המדיניות החשבונאית תואמות את התקינה האמריקאית בנושא.

16. היו"ר מציין כי הבחנה בין נכסים שנרכשו לבין נכסים שנתרמו מעוותת אף היא שכן הצגה במאזן רק של הנכסים שנרכשו, כאשר הם מהווים חלק קטן מהאוסף של המלכ"ר היא מטעה. חבר ועדה מציין כי הצגת הרכישות כהוצאות מעוותת את דוח על הפעילויות. היו"ר משיב כי אחת ממטרות המוזיאון היא לרכוש יצירות אמנות ולפיכך יש היגיון בהצגת הרכישות של יצירות האומנות כהוצאות (במקרה שנבחרה החלופה של מתן גילוי בלבד).

17. צדיק מציינת כי בכל מקרה נגרם עיוות במאזן או בדוח על הפעילויות.

18. חבר ועדה מציין כי סעיף 39 קובע כי המדיניות החשבונאית צריכה להיות עקבית ולפיכך אם מלכ"ר בחר במדיניות חשבונאית של מתן גילוי בלבד אין ביכולתו להבחין בין יצירות אומנות שנרכשו לבין יצירות אומנות שנתרמו. צדיק מציינת כי המדיניות החשבונאית חייבת להיות עקבית לגבי נכסים שנרכשו ולגבי נכסים שנתרמו.

19. חבר ועדה שואל אם אין לסטות מהתקינה האמריקאית ולאפשר הבחנה בין נכסים שנרכשו לבין נכסים שנתרמו. היו"ר מציין כי אין הצדקה לסטייה כזו מהתקינה האמריקאית. מוסיף כי נושא זה נדון ארוכות בוועדה המקצועית וההחלטה היתה שיש לאמץ את התקינה האמריקאית. חבר ועדה בדעה כי מדובר בהקלה פרקטית שמטרתה למנוע ממלכ"רים את הצורך בהערכת שווי ליצירות אומנות שנתרמו ולכן כאשר נבחרת החלופה של מתן גילוי בלבד, יש הצדקה להבחנה בין נכסים שנרכשו לבין נכסים שנתרמו.

20. משתתף מציין כי הבחנה כזו יוצרת עיוות במאזן ובנכס המוצג בו שכן הוא חלקי בלבד.

סעיף 45(ב) - גילויים

21. צדיק מצטטת את הסעיף "אם המדיניות החשבונאית של המלכ"ר היא בהתאם לסעיף 39(ב) או 39(ג), המלכ"ר יתאר את אופי האוספים, היקפם, מידת המשמעותיות שלהם ומדיניות שימורם", כלומר כאשר המדיניות החשבונאית של המלכ"ר היא רק לתת גילוי או להכיר ממועד מסוים. מציינת כי הלשכה מציעה להוסיף כי המילה "היקף" אינה מתייחסת להיקף כספי. שואלת מה הערך של תיאור היקף שאינו היקף כספי. הנוכחים מסכימים שאין ערך.

22. משתתף שואל מה המילה באנגלית.

23. היו"ר מציע שצדיק תבדוק את התקינה האמריקאית ותתאם עם משתתף את הנוסח בעברית. **מוסכם על הנוכחים.**

סעיפים 50(ב), 58 ו-61 – ירידת ערך נכסים והכנסות

24. צדיק מציינת כי הערות הלשכה לסעיפים 50(ב), 58 ו-61 תוקנו.

סעיפים 72 ו-74 – נכסים שהתקבלו ללא תמורה (סעיפים 68 ו-70 בהצעה לתקן)

25. צדיק מציינת כי הלשכה טענה כי המונח "נכסים מתכלים" אינו מונח חשבונאי מוכר. מוסיפה כי הלשכה הציעה לשנות את נוסח הסעיף ל"נכסים כגון..." ולהוריד את המונח "נכסים מתכלים". מציינת כי הצעת המוסד היא להחליף את המונח "נכסים מתכלים" במונחים "מלאי ונכסים המיועדים לצריכה שוטפת" ולהוסיף סעיף קטן (ג) בסעיף 70 שיקבע כי מלאי שהתקבל ללא תמורה יוכר כהכנסות בדוח על הפעילויות וכתוספת לנכסים. מוסיפה כי בסעיף 70(ד) הוחלף המונח "נכסים מתכלים" במונח "נכסים המיועדים לצריכה שוטפת". **מוסכם על הנוכחים.**

סעיף 75 – שירותים שהתקבלו ללא תמורה (סעיף 71 בהצעה לתקן)

26. צדיק מציינת כי הלשכה מציעה להוסיף התייחסות לשירותים שהתקבלו בתמורה חלקית. משתתף מצייין כי מבחינה רעיונית לא צריך להיות הבדל בין נכסים שהתקבלו ללא תמורה לבין שירותים שהתקבלו ללא תמורה. מצייין כי העובדה שקיימת התייחסות מפורשת לנכסים שהתקבלו בתמורה חלקית ואין התייחסות לשירותים שהתקבלו בתמורה חלקית עשויה להטעות.

27. צדיק שואלת אם מבחינה פרקטית לא מורכב יותר לקבוע את השווי ההוגן של השירותים ואם מדובר בתמורה חלקית.

28. היו"ר מצייין כי מדובר בשירותים של רו"ח, עו"ד, קבלן וכו'. מוסיף כי הלשכה בעת קביעת ג"ד 69 נמנעה מדרישה מחייבת לכלול שירותים שהתקבלו ללא תמורה כהכנסות והוצאות משיקולי מס ושיקולים אחרים. בדעה כי קיימת מורכבות בקביעה אם מדובר בתמורה חלקית או בתמורה מלאה בשירותים מסוג זה. מציע לא להתייחס לתמורה חלקית. **מוסכם על הנוכחים.**

סעיפים 77, 78, 79 ו-95

29. צדיק מציינת כי סעיפים 77, 78, 79 ו-95 תוקנו בהתאם להערות הלשכה.

סעיפים 102-105 – צדדים קשורים (סעיפים 98-101 להצעה לתקן)

30. צדיק מציינת כי ההגדרה של צדדים קשורים במלכ"ר שונה מההגדרה של צדדים קשורים בהצעה לתקן חשבונאות מספר 41, צדדים קשורים. מצטטת את הערת הלשכה "מוצע לשקול את הגדרת צדדים קשורים במלכ"רים, ומה מעמדו של תקן חשבונאות 41 לגבי מלכ"רים, לרבות דרישות הגילוי הקיימות בסעיף 105 להצעה (שלא נדרשות מכח תקן

חשבונאות 41). " מציינת כי דרישות הגילוי מתייחסות לצדדים שקיימת בהם תלות כגון תורם משמעותי. שואלת לדעת הנוכחים בנושא.

31. משתתף מציין כי לאור הכוונה לפרסם תקן חדש בנושא צדדים קשורים, יש לקיים דיון בהגדרת צדדים קשורים במלכ"רים. מוסיף כי הגדרת צד קשור בתקן החדש אינה קובעת רף של 10% ואינה כוללת דרישות גילוי לצד שקיימת בו תלות כלכלית. מציין כי עולה השאלה אם יש להתאים את הגדרת צדדים קשורים להגדרה בתקן החדש.

32. היו"ר בדעה כי אין להתאים את הגדרת צדדים קשורים במלכ"רים להגדרה בתקן החדש מאחר שמלכ"ר הוא שונה מגוף עסקי. מציין כי במסגרת ההצעה לתקן קיימת הגדרה ברורה לצד קשור למלכ"ר.

33. משתתף מציין כי קשרי הבעלות אינם רלוונטיים במלכ"ר.

34. צדיק מציינת כי ההגדרה בתקן החדש היא רחבה וכוללת גם בעלי שליטה בישות וגם חברות מוחזקות, שאינם רלוונטיים למלכ"רים. משתתף מציין כי חברות מוחזקות רלוונטיות גם במלכ"רים.

35. משתתף מציין כי ייתכנו עסקאות שלא יחשבו כעסקאות עם צדדים קשורים לפי ההגדרה הקיימת בהצעה לתקן ויחשבו כעסקאות עם צדדים קשורים לפי ההגדרה בתקן החדש. מוסיף כי נעשו תכנוני מס בעסקאות כאלה ולכן קיימת חשיבות לכלול גם בני משפחה קרובים במסגרת הגדרת צד קשור. מציע להוסיף בני משפחה קרובים או להפנות להגדרה בתקן החדש על צדדים קשורים.

36. היו"ר בדעה כי אין להפנות לתקן חשבונאות מספר 41, אך ניתן להוסיף בני משפחה קרובים להגדרת צד קשור בתקן מלכ"רים.

37. חבר ועדה בדעה שיש להרחיב את ההגדרה גם לבני משפחה קרובים כהגדרתם בתקן חשבונאות מספר 41.

38. חבר ועדה מציין כי בסעיף 99(א) נקבע שמי שחבר בחבר הנאמנים של המלכ"ר הוא צד קשור אך רק אם מספר הנאמנים במלכ"ר אינו עולה על 10 חברים. בדעה כי ההחרגה מיותרת וכל חבר בחבר הנאמנים צריך להיות צד קשור. משתתף מציין כי לעיתים חבר הנאמנים מונה 50 חברים ולכל חבר אין כל יכולת השפעה בפני עצמו ולכן לא יהיה זה נאות להגדירו כצד קשור. מוסיף כי אין זה פרקטי.

39. חבר ועדה שואל מדוע נקבע דווקא 10 חברים. צדיק משיבה כי בג"ד 69 הגדרת צד קשור נשענה על ההגדרה בג"ד 29, אשר היתה מבוססת על 10%.

40. חבר ועדה מציע לקבוע את הסף כ-20 חברים בדומה להוראות לגבי בעל עניין (5%). מוסיף כי חבר הנאמנים דומה במהותו לאסיפה הכללית בחברה עסקית.
41. משתתף בדעה כי אין להשוות להוראות לגבי בעל עניין בחברות ציבוריות. מציין כי אין לחברי חבר הנאמנים השפעה ממשית. בדעה כי חברי הועד המנהל צריכים להיכלל בהגדרת צד קשור ואינם נכללים.
42. משתתף מוסיף כי סעיף (ב) אינו רלוונטי מאחר שאין החזקות במניות של מלכ"ר. משתתף אחר מציין כי בחברה לתועלת הציבור יכולות להיות החזקות במניות. המשתתף מסכים להשאיר את סעיף (ב).
43. משתתף מציין כי חבר בוועדת הביקורת לא אמור להיות צד קשור. משתתף אחר מציין כי חבר בוועדת ביקורת לא יכול להיות בעל עניין ולכן בהכרח לא יכול להיות צד קשור.
44. משתתף מציע להחליף את "מי שהינו חבר ועדת הביקורת של המלכ"ר" ב"מי שהינו חבר בועד המנהל של המלכ"ר או בגוף דומה".
45. חבר ועדה מציע לכתוב "מי שהינו נושא משרה במלכ"ר" וכך לכלול גם חבר דירקטוריון. צדיק מציינת כי נושא משרה כולל גם סמנכ"לים שאינם נחשבים צדדים קשורים.
46. משתתף מציין כי בהגדרה חסרות גם חברות מוחזקות.
47. משתתף מציע להפנות להגדרת צדדים קשורים בתקן חשבונאות מספר 41 ולהוסיף את סעיפים קטנים (א) עד (ד). משתתף אחר מציין כי מדובר בסרבול מיותר.
48. משתתף מפנה את תשומת הלב לסעיף 100 הקובע כי "לצורך יישום תקן חשבונאות מספר 41, בכל מקום בו נאמר "דירקטורים" או "חברי דירקטוריון" יראו כאילו נאמר: "חברי דירקטוריון, חברי ועד העמותה או ממלאי תפקידים במוסדות ניהול דומים." משתתף אחר מציין כי אין המדובר על ההגדרה של צד קשור, אלא לצורך דרישות הגילוי וכי חברי ועד העמותה לא יהוו צדדים קשורים ולכן לא יינתן בגינם גילוי.
49. משתתף מציין כי בעסקאות של מלכ"ר עם חברה עסקית אם מדובר בהכנסה פסיבית למלכ"ר יש פטור ממס, אך אם מדובר בהכנסה מעסק, יש חבות במס. מוסיף כי לעיתים מבוצעות עסקאות מלאכותיות שבהן הכנסה מעסק מועברת למלכ"ר כהכנסה פסיבית. מציין כי מתן גילוי לעסקאות עם צדדים קשורים מסייעת בזיהוי עסקאות מלאכותיות כאלה.

50. משתתף מציין כי לעיתים אין המדובר בעסקאות מלאכותיות, אלא בהפרדת הפעילות העסקית מהפעילות שהיא לא למטרת רווח. משתתף אחר מסכים.

51. היו"ר מבקש מהלשכה להכין הצעה של הגדרת צד קשור במלכ"ר. **משתתף מסכים.**

סעיף 112 – מועד תחילה והוראות מעבר (סעיף 109 בהצעה לתקן)

52. צדיק מציינת כי הוראות המעבר בהצעה לתקן קובעות כי "מלכ"ר יישם את הוראות המדידה הכלולות בתקן זה באופן של מכאן ולהבא..." מוסיפה כי הלשכה מציעה להבהיר את המונח "הוראות המדידה" או להפנות לסעיפים הכוללים את הוראות המדידה בתקן, זאת על מנת שיהיה ברור אילו הוראות יישמו באופן של מכאן ולהבא.

53. משתתף מציין כי התעוררה שאלה לגבי הוראות מסוימות – לדוגמה, נכסים שנתרמו למלכ"ר וההצעה לתקן כוללת דרישה להעביר את השווי ההוגן של התרומה מנכסים שקיימת לגביהם הגבלה לדוח על הפעילויות לאורך תקופה מוגדרת. שואל אם מדובר בהוראת מדידה (או בסיווג) ומה המשמעות מבחינת ההעברה של התרומה לדוח על הפעילויות, אם הנכס התקבל בשנים קודמות. מוסיף כי המונח "באופן של מכאן ולהבא" לא ברור בעסקאות אלה – האם הכוונה רק לעסקאות חדשות או בדרך של השפעה מצטברת לתחילת השנה.

54. צדיק מציינת כי הכוונה היתה שהוראות המדידה ייושמו רק על עסקאות חדשות. משתתף מציין כי ייווצר חוסר השוואתיות לאורך השנים. מוסיף כי בהצעה לתקן אם קיימת זכות לקבל את התרומה בתאריך המאזן, יש להכיר בנכס ובהכנסות ואילו בג"ד 69 רק אם התרומה התקבלה עד לאישור הדוחות הכספיים התרומה הוכרה כנכס וכהכנסות. שואל מה הוא מועד העסקה בעסקה כזו. היו"ר מציין כי כל מלכ"ר יפעיל שיקול דעת בקביעת הטיפול בהתאם להוראות המעבר.

55. צדיק מציינת כי ציון כל הסעיפים שמהווים הוראות מדידה אינו פרקטי.

56. משתתף מציע להבהיר מהו מועד העסקה על מנת שלא "ייעלמו" הכנסות מתרומות.

57. משתתף מציין כי למעשה לגבי נכס שהתקבל בעבר לא ייושמו הוראות ההצעה לתקן והמשמעות היא שלא יוכרו בגינו הכנסות גם אם הנכס יוחזק עוד 10 שנים. משתתף אחר מציין שהתוצאה היא בעייתית.

58. צדיק מציעה לקבוע יישום מכאן ולהבא החל ממועד התחילה עם השפעה מצטברת לתחילת תקופת היישום לראשונה. משתתף מציין כי התוצאה ביישום כזה תהיה טובה יותר מאשר יישום רק על עסקאות חדשות.

59. משתתף מציין כי לא תהיה הצגה מחדש של דוחות כספיים קודמים, אך יהיה יישום של הוראות ההצעה לתקן גם על עסקאות קודמות.
60. **היו"ר מסכם כי יקבע יישום של הוראות המדידה מכאן ולהבא החל ממועד התחילה וכי ההשפעה המצטברת של יישום הוראות המדידה על יתרות הנכסים נטו לתחילת תקופת היישום לראשונה תקבל ביטוי בשורה אחת בדוח על השינויים בנכסים נטו.**
61. חבר ועדה מבקש להעיר כי עלתה טענה שלגופים התורמים תהיה בעיית מס בעקבות החובה להכיר בשירותים שהתקבלו ללא תמורה כהכנסות וכהוצאות. מוסיף כי ייתכן שהתוצאה של ההוראה בהצעה לתקן תהיה שהגופים התורמים ימנעו ממתן שירותים ללא תמורה. היו"ר מציין כי טענה זו עלתה גם במסגרת הדיונים, אך ההצעה לתקן מבוססת על עקרונות חשבונאיים ואינה אמורה להביא בחשבון שיקולי מס. חבר הוועדה מסכים, אך מציין שאם משמעות ההוראה היא שבעלי מקצועות חופשיים ימנעו ממתן שירותים ללא תמורה למלכ"רים, התוצאה אינה טובה.
62. משתתף מציין כי ההחלטה אם מדובר בהכנסה חייבת אינה חד משמעית ותלויה בנסיבות המקרה.
63. היו"ר מציין כי לא ראוי להתחשב בשיקולי מס בקביעת כללים חשבונאיים וכי אין הצדקה במקרה זה לסטות מהתקינה האמריקאית. **הנוכחים מסכימים עם היו"ר.**
64. משתתף מוסיף כי חבות במס עשויה להיות לספקי שירותים ללא תמורה, גם אם לא נרשמה הכנסה והוצאה במלכ"ר בגינם.
65. היו"ר שואל אם חברי הוועדה מאשרים את הצעה לתקן חשבונאות מספר 40 לפרסם לציבור, בכפוף לתיקונים שסוכם עליהם לעיל.
66. **היו"ר וכל חברי הוועדה מאשרים את הצעה לתקן חשבונאות מספר 40, כללי חשבונאות ודיווח כספי על ידי מלכ"רים לפרסום לציבור.**

- הצעה לתקן דיווח כספי בינלאומי חדש הצגה וגיילויים כלליים (צורפה לתיק הישיבה)
67. היו"ר מציין כי ההצעה לתקן דיווח כספי בינלאומי חדש (להלן – הצעה לתקן בינלאומי) פורסמה בדצמבר 2019. מציין כי ההצעה לתקן בינלאומי כוללת שאלות לדיון. מציע לעבור על השאלות. מציין כי השאלה הראשונה היא "סעיף 60(א) להצעה לתקן בינלאומי מציע שכל הישויות יציגו בדוח על רווח או הפסד סיכום ביניים של רווח או הפסד תפעולי. סעיף BC 53 מתאר את הסיבות של הוועדה להצעה זו. האם אתה מסכים להצעה? מדוע או מדוע לא? אם לא, איזו גישה חלופית אתה מציע ומדוע?" שואל את הנוכחים אם יש התנגדות להצעה לדרוש להציג סיכום ביניים של רווח או הפסד תפעולי. **הנוכחים תומכים בהצעה.**

68. היו"ר מציין כי השאלה השנייה היא "סעיף 46 להצעה לתקן בינלאומי מציע שכל הישויות יסווגו בקטגוריה תפעולית את כל ההכנסות וההוצאות שאינן מסווגות בקטגוריות אחרות, כמו קטגורית השקעה או קטגורית מימון. סעיפים BC 57-54 מתארים את הסיבות של הוועדה להצעה זו. האם אתה מסכים להצעה? מדוע או מדוע לא? אם לא, איזו גישה חלופית אתה מציע ומדוע?" שואל את הנוכחים אם יש התנגדות להצעה.

69. חבר ועדה מציין כי מדובר בסעיף סל הפוך, כלומר כל פריט שאינו מסווג כפעילות השקעה או פעילות מימון יסווג לפעילות שוטפת. שני משתתפים מציינים כי בוצעה למעשה הקבלה לדוח על תזרימי מזומנים – הן מבחינת הקטגוריות והן מבחינת סעיף הסל.

70. צדיק מציינת כי קיימת מורכבות בסיווג כאשר הישות נדרשת לקבוע אם כחלק מהפעילויות העסקיות העיקריות שלה היא מספקת מימון ללקוחותיה. משתתף מציין כי הפרקטיקה בנושא אינה אחידה כיום וההצעה לתקן בינלאומי תביא לשיפור שכן אם מימון לקוחות מהווה חלק מהפעילות העסקית העיקרית של ישות, אז הצגת ההכנסות וההוצאות מפעילות זו במסגרת הפעילות השוטפת היא נאותה יותר.

71. חבר ועדה מציין כי יש לבחון את הקשר בין ההצעה לתקן בינלאומי לבין תקני דיווח כספי בינלאומיים אחרים. שואל אם הגדרת פעילויות עסקיות עיקריות בהצעה לתקן תואמת את IFRS 15. חבר ועדה אחר מציין כי IFRS 15 חל רק על הכנסות מחוזים עם לקוחות ולכן קיימות הכנסות נוספות שעשויות להיכלל בהכנסות בפעילות השוטפת. חבר הוועדה שואל אם כל הכנסה מחוזים עם לקוחות תיכלל בפעילות השוטפת. מוסיף כי הגדרת הכנסה ב- IFRS 15 היא הכנסה מהפעילות העיקרית של הישות. שואל אם יש הקבלה בהגדרות. מביא דוגמה נוספת כאשר ישות מוכרת באשראי ללקוחות ונדרשת בהתאם ל- IFRS 15 להוון את התמורה כאשר האשראי הוא מעבר לתנאי אשראי רגילים (קיים רכיב מימון משמעותי). שואל אם יש קורלציה בין הכנסות מימון אלה לבין הכנסות המימון שהישות נדרשת לסווג במסגרת הפעילות השוטפת.

72. משתתף משיב שאין קורלציה.

73. חבר ועדה מציין כי מדובר בשאלות פרקטיות על הקשר עם תקנים אחרים שאיתם יהיה על המדווחים להתמודד בעתיד. מוסיף כי אחד הדברים העיקריים שחסר בהצעה לתקן בינלאומי הוא הסיווג בתוך ההון של העודפים לסוגי המכשירים השונים. בדעה כי בדוח על השינויים בהון יש להקצות למכשירים הוניים כגון מניות בכורה צוברות ואופציות את חלקם ברווח, ואי ההקצאה גורם להטעיית קוראי הדוחות הכספיים לגבי יתרת הרווח שמיוחסת לבעלי המניות של החברה האם. מוסיף כי ה- IFRS הכיר בכך לגבי מניות בכורה צוברות ולכן בעת חישוב רווח למניה, מופחתת הצבירה של מניות הבכורה מהרווח המיוחס לבעלי המניות. חבר ועדה אחר ומשתתף מציינים כי נושא זה מטופל במסגרת הפרויקט של הון והתחייבויות, שכרגע נדחה על ידי ה- IASB בעקבות התנגדויות.

74. היו"ר מציע שחבר ועדה יכין נוסח של התייחסות כללית להצעה לתקן בלא התייחסות לסעיף ספציפי. חבר הוועדה מסכים.
75. היו"ר מציין כי יש להפריד בין תשובה לשאלה 2 לבין ההערה הכללית לגבי הקורלציה בין ההצעה לתקן בינלאומי לבין תקני IFRS אחרים.
76. משתתף מציין כי בבסיס למסקנות ניתנו דוגמאות לסיווג בין השקעה לבין מימון. מוסיף כי אחת הדוגמאות היא הפרשי שער. מציין כי מרבית החברות אינן מפצלות את הפרשי השער בין הסעיפים השונים ומרבית החברות זוקפות את הפרשי השער למימון. מוסיף כי הדרישה בהתאם להצעה לתקן בינלאומי היא לפצל הפרשי שער בגין פריטים תפעוליים ולזקוף אותם לרווח התפעולי, בגין פריטים הקשורים לפעילות השקעה ולזקוף אותם לפעילות השקעה ובגין פריטים הקשורים לפעילות מימון ולזקוף אותם לפעילות מימון בדוח על רווח או הפסד. מציין כי תיאורטית מדובר בהבחנה נאותה, אך עשוי להתעורר קושי פרקטי.
77. משתתף שואל אם בהתאם להצעה לתקן בינלאומי רווח מימוש רכוש קבוע ייכלל ברווח התפעולי. משתתף משיב בחיוב. מוסיף כי כיום היו חברות שבמקרים שבהם הרווח ממימוש רכוש קבוע היה חריג הציגו את הרווח מחוץ לרווח התפעולי.
78. משתתף מציין כי קיים סעיף בבסיס למסקנות של IAS 1 לפיו אין חובה להציג שורה של רווח או הפסד תפעולי, אך אם חברה בוחרת להציג שורה כזו עליה לכלול במסגרת הרווח או הפסד תפעולי את כל הפריטים שקשורים לפעילות כגון שינוי מבני וכו'.
79. משתתף מציין כי אם הרווח נובע ממכירת החזקות בחברה מוחזקת שאינה חלק אינטגרלי מפעילות הישות, אז הרווח יופיע במסגרת פעילות השקעה ולא ברווח התפעולי.
80. היו"ר מציין כי השאלה השלישית היא "סעיף 48 להצעה לתקן מציע שישות תסווג בקטגוריה תפעולית הכנסות והוצאות מהשקעות שבוצעו במהלך הפעילויות העסקיות העיקריות של ישות. סעיפים 58-61 BC מתארים את הסיבות של הוועדה להצעה זו. האם אתה מסכים להצעה? מדוע או מדוע לא? אם לא, איזו גישה חלופית אתה מציע ומדוע?" שואל את הנוכחים אם יש התנגדות להצעה. הנוכחים אינם מביעים התנגדות להצעה.
81. משתתף מציין כי קיים קושי לזהות את אותן השקעות שבוצעו במהלך הפעילויות העסקיות העיקריות. מוסיף כי בישויות השקעה אין קושי לזהות את ההשקעות שבוצעו במהלך הפעילויות העסקיות העיקריות. מציין כי בישויות אחרות קיים קושי בזיהוי השקעות אלה. משתתף אחר מביא כדוגמה קבלן שקיבל מקדמות מלקוחות וטרם התחיל בפעילות הבניה ולכן השקיע אותן בפיקדון. שואל אם הכנסות הריבית צריכות להיכלל בפעילות השוטפת או בפעילות השקעה, כלומר האם מדובר בפעילות עסקית עיקרית של הקבלן. מציין כי כיום הכנסות אלה נכללות על ידי הקבלנים במסגרת הכנסות מימון ואילו בהתאם להצעה לתקן

בינלאומי, יש לכלול אותן במסגרת הפעילות השוטפת. שואל אם התוצאה תהיה זהה גם אם הקבלן השקיע את המקדמות בתיק ניירות ערך. המשתתף מציין כי לישויות ניתן שיקול דעת נרחב לגבי מהן הפעילויות העסקיות העיקריות שלהן.

82. חבר ועדה מציין כי הסוגיה של מימון ללקוחות כחלק מהפעילות העסקית העיקרית היא מורכבת יותר.

83. משתתף בדעה כי אם המקדמות הושקעו ברמת סיכון שונה מרמת הסיכון של הפעילות העסקית העיקרית, אז אין המדובר באותה פעילות.

84. משתתף מביא דוגמה לקושי בסיווג בין פעילות השקעה לפעילות מימון. שואל כיצד יש לסווג את עליית ערך ניירות ערך במקרים שבהם חברות השקיעו את כספי האג"ח שהנפיקו בתיק ניירות ערך. מציין כי מצד אחד זה נובע בגין האג"ח ולכן יש היגיון לסווג בפעילות מימון, אך הפעולה עצמה היא לכאורה פעילות השקעה. מציין כי קיים לישויות בהצעה לתקן בינלאומי שיקול דעת נרחב בסיווגים במסגרת דוח על רווח או הפסד.

85. משתתף בדעה כי קיים הבדל גדול בין השקעת עודפי הכספים בפיקדון או בהשקעות חסרות סיכון פיננסיות (כגון אג"ח ממשלתי) לבין השקעת עודפי כספים בפרויקט נדל"ן, שיש לו סיכונים שונים. בדעה כי במקרה האחרון מדובר בחלק מהפעילות העסקית העיקרית של הישות שהיא להשקיע בפרויקטים של נדל"ן ובמקרה כזה ההכנסות מהוות חלק מהפעילות השוטפת. מציין כי קיימות מגוון השקעות כאלה – השקעה בפרויקט נדל"ן ישירות, השקעה בפרויקט נדל"ן עם שותפים, אשר מטופלת לפי שיטת השווי המאזני (ותחשב השקעה אינטגרלית בהצעה לתקן בינלאומי) הלוואה עם יכולת להשתלט על הנכס וכו'.

86. משתתף מציין כי אם ישות גייסה כסף היא יכולה להשקיע אותו בפרויקט נדל"ן או להשקיע בהון עצמי של חברה אחרת שעוסקת בפרויקט נדל"ן ומאחר שאין הבדל במהות הכלכלית, ההצגה והסיווג בדוח רווח והפסד צריכים להיות זהים.

87. חבר ועדה מציין כי במהות אין המדובר בהלוואה בעלת מאפיינים של קרן וריבית בלבד ובדרך כלל היא תימדד לפי שווי הוגן בהתאם ל-IFRS 9.

88. היו"ר מציין כי השאלה הרביעית היא "סעיף 51 להצעה לתקן מציע שישות המספקת מימון ללקוחות כפעילות עסקית עיקרית תסווג בקטגוריה תפעולית: הכנסות והוצאות מפעילויות מימון וממזומנים ושווי מזומנים, המתייחסות להספקת מימון ללקוחות, או את כל ההכנסות וההוצאות מפעילויות מימון ואת כל ההכנסות וההוצאות ממזומנים ושווי מזומנים. סעיפים BC 69-62 מתארים את הסיבות של הוועדה להצעה זו. האם אתה מסכים להצעה? מדוע או מדוע לא? אם לא, איזו גישה חלופית אתה מציע ומדוע?"

89. משתתף מציין כי חלופת המדיניות החשבונאית היא כאשר הישות מספקת ללקוחות מימון כחלק מהפעילות העסקית העיקרית. בדעה שהסיווג במסגרת הרווח התפעולי צריך להתבסס על קיומו של רכיב מימון משמעותי בהתאם ל-IFRS 15. מציין כי בחברות כגון חברות לסינג או חברות בנות שהן חברות מימון, המימון הוא אחת הפעילויות העסקיות העיקריות. בדעה כי גם במקרה שבו ישות מספקת ללקוח אחד מימון (ויש רכיב מימון משמעותי בעסקה, אך אין המדובר בפעילות עסקית עיקרית), יש להציג את הכנסות המימון במסגרת הרווח התפעולי על מנת להקביל לדוח על תזרימי המזומנים שבו התזרים ייכלל בתזרים המזומנים מפעילות שוטפת.

90. משתתף מציין כי אין הקבלה בין תזרים מזומנים מפעילות שוטפת לבין הרווח התפעולי. מוסיף כי העיוות הגדול ביותר נוצר ב-IFRS 16 לפיו מאחר שגם בחכירות שהיו בעבר תפעוליות מופיעה התחייבות, תשלום דמי החכירה מופיע כפעילות מימון בדוח על תזרימי המזומנים ולא כפעילות שוטפת. מציין כי התקינה האמריקאית לא נקטה בגישה זו ותשלום דמי החכירה מופיע בפעילות שוטפת. בדעה כי הגישה האמריקאית משקפת באופן נאות יותר את סיווג תזרימי המזומנים.

91. משתתף בדעה כי יכולה להיווצר בעיה בסיווג בדוח על תזרימי מזומנים שתושפע מהסיווגים שנקבעו בדוח רווח או הפסד. משתתף אחר מציין כי בהצעה לתקן בינלאומי נאמר מפורשות שלא נעשה ניסיון ליצור הקבלה בין הקטגוריות בדוח רווח או הפסד לבין הקטגוריות בדוח על תזרימי המזומנים. מוסיף כי בעקבות התיקון המוצע במסגרת ההצעה לתקן הבינלאומי ל-7 IAS, הריבית על החכירה תסווג כפעילות מימון למרות שתשלום הריבית אינו דומה בהכרח לתשלום ריבית על אשראי. מציין כי המשמעות היא שה IASB בחר לעשות הפרדה בין דוח רווח או הפסד לבין דוח על תזרימי המזומנים. בדעה כי בעקבות סיווג תשלום דמי החכירה כפעילות מימון (ולא כפעילות שוטפת) ואי הצגת החלק של הריבית בגין התחייבות החכירה במסגרת הרווח התפעולי נוצרים עיוותים משמעותיים הן בדוח רווח או הפסד והן בדוח על תזרימי מזומנים. המשתתף מסכים.

92. חבר ועדה שואל מדוע מתירים בחירת מדיניות חשבונאית כזו. חבר ועדה אחר בדעה כי מדובר על הקלה פרקטית על מנת שבמקרים שבהם הפרדת המימון המתניחס למתן אשראי ללקוחות היא קשה, ניתן יהיה לזקוף את כל הכנסות והוצאות המימון במסגרת הרווח התפעולי.

93. חבר ועדה בדעה כי המשמעות היא שהפרדה נסמכת על אומדנים. חבר ועדה אחר מציין כי השאלה היא מה המקורות למתן המימון לאשראי (האם האשראי שניתן ללקוח מומן מהון עצמי או מהלוואות). חבר ועדה נוסף מציין כי ממילא הישות נדרשת לסווג הן את הכנסות המימון והן את הוצאות המימון המתניחסות להספקת מימון ללקוחות במסגרת הרווח התפעולי (כלומר ממילא יש לבחון את מקורות האשראי). חבר הוועדה האחר מציין כי המטרה היא להימנע ממצג מטעה של הכנסות מימון ברווח התפעולי מבלי להציג כנגדן הוצאות מימון, ובכך להציג מרווח תפעולי גדול יותר.

94. חבר ועדה מציין כי מדובר בשינוי לפרקטיקה הנהוגה כיום.
95. משתתף מציין כי בחלופה השנייה למעשה לא יופיע דבר במסגרת פעילות המימון שכן כל הכנסות והוצאות המימון נכללות ברווח התפעולי.
96. חבר ועדה בדעה כי מתן חלופות למדיניות חשבונאית עלול ליצור עיוותים לדוג' במקרה שבו ישות לקחה אשראי למימון פעילות השקעה כלשהי ובחירת המדיניות החשבונאית מאפשרת לה לסווג את הוצאות המימון במסגרת הרווח התפעולי. מציין כי קיימים סעיפי מימון שניתן בוודאות לבדל מהפעילות העסקית העיקרית ולכן בדעה כי אין הגיון לתת בחירת מדיניות חשבונאית כזו. היו"ר וחבר ועדה אחר מסכימים.
97. משתתף מציין כי אם ישויות (לדוג' חברות שילוח וכו') מציגות במסגרת הרווח התפעולי הכנסות מימון, אז עליהן להציג במסגרת עלות המכר גם את הוצאות המימון ומאחר שלא תמיד ניתן לזהות את מקור המימון ולהפריד את הוצאות מימון אלה, ניתנה האפשרות לזקוף את כל הכנסות והוצאות המימון ברווח התפעולי. מציין כי כיום הפרקטיקה היא מגוונת.
98. משתתף שואל אם פעילות של חברה שעוסקת בנדל"ן מניב אשר נטלה הלוואה מבנק ומשכירה את הנכס למדינה (שוכר טריפל A) בהשקעה פאסיבית אינה פעילות מימון. מוסיף כי נוצר אבסורד שכן בצד השוכר מדובר על פעילות מימון (התחייבות בגין חכירה) ואילו בצד המשכיר ההתייחסות אינה כמתן הלוואה. מציין כי ההשלכה של כך היא שאצל המשכיר עשויה שלא להיות פעילות מימון כפעילות עסקית עיקרית. בדעה כי מרבית חברות הנדל"ן מניב עוסקות למעשה במימון, אך מאחר שההתייחסות לפעילות זו אינה כמתן מימון ללקוחות, החברות האלה לא יוכלו לסווג את הכנסות והוצאות המימון במסגרת הרווח התפעולי. משתתף אחר מציין כי הדבר בולט בעיקר בחברות הליסינג של הרכבים.
99. משתתף מציין כי גם בעסקאות BOT נוצר עיוות שכן אם בעסקה נוצר נכס פיננסי, הכנסות והוצאות המימון יכללו ברווח התפעולי ואם נוצר נכס בלתי מוחשי אז פעילות ה BOT אינה נחשבת כפעילות מימון. משתתף אחר בדעה כי החשבונאות אינה מציגה עסקאות אלה בצורה נאותה מאחר שמדובר בפעילות מימון שהיא עיקרית. בדעה כי הכנסת פעילות המימון לרווח התפעולי יוצרת בעיות רבות.
100. חבר ועדה מסכים שנוצרים עיוותים, אך בדעה כי הפתרון חייב להתבסס על הדיווח החשבונאי, כלומר אם לא מוצגות בדוח רווח או הפסד הכנסות מימון (לדוגמה אצל המחכיר או בפרויקט BOT עם נכס בלתי מוחשי) לא ניתן לטעון שמימון היא אחת הפעילויות העסקיות העיקריות של הישות, גם אם ברמה המהותית יש לישות פעילות שהיא באופייה מימונית.

101. משתתף מציין כי הבעיה היא שאנליסטים ישתמשו ברווח התפעולי לצורך חישוב מכפילים ויחסי רווח והרווח התפעולי ישמש גם לצורך אמות מידה פיננסיות, כאשר יש בו עיוותים רבים, הוא אינו בר-השוואה ולישות יש שיקול דעת בהחלטה אם לכלול בו הכנסות והוצאות מימון ובאיזו מידה.
102. משתתף מציין כי עיוות נוסף הוא שרווח תפעולי בקונצרן שייך בחלקו למיעוטים, למרות שבדוח על רווח או הפסד מוצג 100% מהרווח התפעולי.
103. היו"ר מציע להתייחס להערתו של חבר ועדה לגבי בחירת המדיניות החשבונאית. חבר הוועדה מציין כי יש להסביר את הגדרת פעילות עסקית עיקרית. שואל אם ייתכן שבעקבות פעילות מימון המהווה 8% מפעילות הישות ניתן יהיה לסווג את כל הכנסות והוצאות המימון במסגרת הרווח התפעולי. חבר ועדה אחר משיב כי בסעיף 29ב יש פרמטרים שיש לשקול על מנת להחליט אם מדובר בפעילות עסקית עיקרית.
104. צדיק שואלת אם יש לנסח הוראה זו כבחירת מדיניות חשבונאית או כהקלה פרקטית רק במקרים שבהם קיים קושי להפריד את הוצאות והכנסות המימון המתייחסות למתן מימון ללקוחות. מוסיפה כי במקרים שבהם קיים קושי להפריד יש לכלול ברווח התפעולי את כל הכנסות והוצאות המימון מכל העסקה.
105. חבר ועדה מציין כי חברה שמוכרת מוצרי חשמל באשראי ל-10 חודשים, פעילות המימון מהווה פעילות עסקית עיקרית והתוצאה היא שביכולתה לזקוף את כל הכנסות והוצאות המימון לרווח התפעולי גם אם מדובר על הכנסות והוצאות מימון שהן ספציפיות (כגון הוצאות מימון על הלוואות שנטלה).
106. משתתף מציין כי קיים הגיון לכך מאחר שלכסף אין "צבע". מביא כדוגמה חברה שמוכרת כלי רכב וחברה בת שלה מספקת אשראי ללקוחות על מנת שיוכלו לרכוש את כלי הרכב. מוסיף כי מבנה ההון של החברה הבת הוא 60% אשראי מבנקים ו-40% הון עצמי שהועמד על ידי החברה האם. מציין כי החברה האם גייסה כסף באמצעות הנפקת אג"ח ונטילת הלוואות. מוסיף כי בראייה של הדוחות הכספיים המאוחדים חלק מהאשראי של החברה האם מימן את האשראי ללקוחות.
107. חבר ועדה מציין כי הדוגמה של המשתתף תומכת בבחירת המדיניות החשבונאית, אך יש דוגמאות אחרות שבהן נוצרים עיוותים. מציין שאם בדוגמה שהובאה על ידי המשתתף, החברה האם נטלה הלוואה למימון פעילות השקעתית כלשהי, גם הוצאות המימון על ההלוואה יזקפו לפעילות השוטפת, למרות שזה בבירור לא מקומן. בדעה שיש לספק הקלה פרקטית, אך לא לאפשר זקיפה של כל הוצאות והכנסות המימון לפעילות שוטפת, אלא להפריד את הוצאות והכנסות המימון ששייכות בבירור לפעילות השקעה או מימון. המשתתף מסכים.

108. צדיק מציינת כי ניתן לנסח את ההקלה הפרקטית כך שרק לגבי עסקאות שקשורות לפעילות השוטפת שלא ניתן להפריד את הוצאות והכנסות המימון המתייחסות רק לפעילות השוטפת, ניתן יהיה לזקוף את כל הכנסות והוצאות המימון מעסקאות אלה לפעילות השוטפת, אך כל הכנסות והוצאות המימון בגין יתר העסקאות שקשורות לפעילות השקעה או מימון לא יועברו לפעילות השוטפת.

109. חבר ועדה מצייין כי הבעיה הפרקטית היא בזיהוי הוצאות המימון.

110. חבר ועדה מצייין כי מדובר בהקלה פרקטית. חבר ועדה אחר מצייין כי לישויות יהיה קל יותר לזקוף את כל הוצאות והכנסות המימון בפעילות השוטפת, מבלי להפריד את הוצאות והכנסות המימון שקשורות לפעילות השוטפת וגישה זו אינה משקפת באופן נאות את תוצאות הפעילות של הישות. היו"ר מצייין כי בהתאם להצעה ניתן לבחור בחלופה זו גם אם אין קושי פרקטי להפריד.

111. משתתף שואל אם ניתן לבצע שינוי מדיניות חשבונאית ואם ברור כי החלופה של הפרדת הוצאות והכנסות המימון הקשורות לפעילות השוטפת היא חלופה עדיפה, כלומר שלא ניתן יהיה לעבור מחלופה זו לחלופה של זקיפת כל הוצאות והכנסות המימון בפעילות השוטפת. מצייין כי ההצעה לתקן בינלאומי אינה מתייחסת לכך.

112. צדיק מציינת כי הבעייתיות היא במתן בחירת מדיניות חשבונאית.

113. היו"ר מציע להגיב שאם ה IASB יחליט לאפשר את בחירת המדיניות החשבונאית מוצע לצמצם את האפשרות לכלול את כל הוצאות והכנסות המימון רק בנסיבות מסוימות, אשר יפורטו בהצעה לתקן בינלאומי. **מוסכם על הנוכחים.**

114. משתתף מציע להקים ועדת משנה שתכלול רו"ח ממשרדים קטנים. חבר ועדה בדעה כי הדיונים צריכים להתקיים בוועדה המקצועית.

115. היו"ר מסכם שהדיון בהצעה לתקן הבינלאומי יימשך בישיבה הבאה.

116. **היו"ר נועל את הישיבה.**